

Zajímavosti ze života tepelských astronomů

Josef Jíra, ZpČAS

Pokud budeme hovořit o „české“ astronomii v první polovině devatenáctého století, určitě nemůžeme zapomenout na kvarteto významných klášterních bratrů Davida, Smetany, Kuneše a Majera, čtveřici vynikajících astronomů, badatelů, nositelů a podporovatelů české myšlenky, jejichž práce však nejenom u laické veřejnosti upadla v zapomnění, přestože ovlivnila velkou část tehdejší společnosti nejenom u nás, ale i v zahraničí. Je zajímavé, že tato čtyři jména spojuje klášter Premonstrátů v Teplé u Mariánských Lázní.

Přestože se astronomie v Čechách těšila vždy velké přízni jako „královská věda“, byla až do poloviny devatenáctého století pěstována především jazykem německým, jak v řadách naší šlechty, tak i v řadách církevních. Teprve práce plzeňského gymnaziálního profesora fyziky Josefa Františka Smetany se staly základem pro pěstování astronomie v jazyce českém, a to hlavně díky jeho vynikající publikaci *Základové hwězdoslowi čili Astronomie*, která vyšla v Plzni roku 1837. Smetana svojí popularizační činností inspiroval také řadu následovníků, jež si zaslouží čestnou vzpomínku. Pokud smýšlíme o Smetanovi jako vynikajícím pedagogovi, tak bude zajímavé si připomenout i jeho „učitele a žáky“ na poli astronomickém.

Během přednášky budou posluchači seznámeni s autorovým pohledem na danou dobu a zároveň autor představí zatím nepublikované informace o životě a díle jednotlivých astronomických osobností z Teplé. Kromě tepelských astronomů si v přednášce připomeneme i významné šlechtické osobnosti, které úzce spolupracovaly s premonstráty z Teplé, jakými byli např. bratři Jáchym a Kašpar Šternberkovi. Autor přednášky předem slibuje, že jeho přednáška bude koncipovaná jako vyprávění o vlastní cestě k poznání historie dané doby a jaké náhody a obtíže ho provázely při jeho badatelské činnosti.